

አረምን በእንክርዳድ!
የሞቀው የአትላንታ እንቅስቃሴና ህፀፀ
ከተሰፋሁን

የጃንዋሪ ወር በአትላንታ አካባቢ ተወካዮች ያሏቸው የፖለቲካ ደርጅቶች ከፍተኛ እንቅስቃሴ ያደረጉበት ወቅት ነበር። ጃንዋሪ 11 2007 “Peace on Trial in Ethiopia” በሚል ርዕስ በተካሄደ ኮንፈረንስ ከአሜሪካውያን ጋር ሰፊ ውይይት ተደርጓል። ከዚያም ጃንዋሪ 13 2007 በህብረቱ ድጋፍ ኮሚቴ አዘጋጅነት በወቅታዊ ሁኔታዎች ላይ የተኮረ የኢትዮጵያውያን ውይይት ተደርጓል፤ በዚህ ቀን የኢትዮጵያ አርበኞች ግንባር መስራች የኢንጂነር ቅጣው አመታዊ የሙት መታሰቢያ በኢብአግ ተዘጋጅቷል። ጃንዋሪ 14 2007 በዶክተር ሞገስ የሚመራው የቅንጅት ክፍል፤ ጃንዋሪ 20 2007 በሻለቃ ዮሴፍ የሚመራው የቅንጅት ክፍል የውስጥ ችግራቸውን በተመለከተ መንስኤውንና ውሳኔዎቹን ለህዝብ ለማሳወቅ ስብሰባዎችን አድርገዋል፤ ጃንዋሪ 15 2007 የታላቁ ማርቲን ሉተር ኪንግ መታሰቢያ ሰልፍ አዘጋጅ ኮሚቴ በጠራው ሰላማዊ ሰልፍ የኢትዮጵያውያን ተሳትፎ እና ሌሎች መሰል እንቅስቃሴዎች በአትላንታ ከተማ ሲጣጣፉ ስንብተው ነበር።

በእውነቱ ይህን ዓይነት ንቅናቄ እየተዳከመ የመጣውን የትግል እንቅስቃሴ እንደገና ህይወት ለመዘራትና ወደነበረበት ግለቱ ለማሸጋገር የበኩሉን አስተዋፅኦ ይኖረዋል የሚል እምነት ቢኖረኝም በእንቅስቃሴው ወቅት የነበሩትን ህፀዎች በአግባቡና በወቅቱ ማረም ካልታደለ ደግሞ ወደ ሌላ ፅንፍ በመሄድ በልዩነቶች ላይ ውጥረት ጨምሮ ወደ ደንቃራነት ስለሚለወጥ በአየኋቸው ክስተቶች ላይ የግል አስተያየቴን እንድሰጥ ሀሊናዬ አስገደደኝ።

ጃንዋሪ 11 2007 “Peace on Trial in Ethiopia” በሚል ርዕስ የአንድ ቀን ኮንፈረንስ የተካሄደው የታላቁ ማርቲን ሉተር ኪንግ ልደት ጋር በተያያዘ በሚከበረው የአንድ ሳምንት ባዕል ውስጥ አፍሪካን አሜሪካውያን አንዱን ቀን በሰብአዊ መብቶች ጉዳይ ላይ ኮንፈረንስ አዘጋጅቶ የመወያየት ልምድ የቆየ ሰለነበር በዚህ አመት ይችን ቀን በአፍሪካ የሰብአዊ መብቶች ጉዳይ ላይ በተለይም በኢትዮጵያ ዙሪያ ውይይት እንዲካሄድ የዜጎች መብት ታጋዮች (Civil Right Leaders) እና ሰብአዊ መብት ተከራካሪዎች ፍላጎት በማሳየታቸው በኦጋዴን ህዝብ የሰብአዊ መብት ታጋዮች ዋናነትና በሌሎችም የኢትዮጵያ ድርጅቶች ተባባሪነት ዝግጅት ተቀናቅቶ የአንድ ቀን ሙሉ ኮንፈረንስ ተደርጎ ነበር።

በዚህ ኮንፈረንስ የተለያዩ ልምዶች ያሏቸው በተለያዩ የእድሜ ክልል ውስጥ የሚገኙ Civil Right Leaders እና የሰብአዊ መብት ተከራካሪዎች ተገኝተዋል። ምንም እንኳን ጥቂት ነጮች ቢኖሩም ብዙዎቹ አፍሪካን አሜሪካውያን ናቸው። ከአፍሪካ የመጡ ጥቂት የመንግስታት ባለስልጣናትም ተገኝተው ነበር። በዝግጅቱ የመጀመሪያ ክፍል በኢትዮጵያ ያለውን የሰብአዊ መብት ጉዳይ ፖለቲካዊ ያልሆኑ ኢትዮጵያዊ ድርጅቶች ከማቅረባቸው በፊት ታላላቅ የሰብአዊ መብት መሪዎችና Civil Right Leaders አጫጭር ንግግር እንዲያደርጉ ተጋብዘው ነበር። ተጋባዦቹ ከታሪክ አንጻር ስለኢትዮጵያ በቂ ግንዛቤ ያላቸው በመሆናቸው ጥሩ ጥሩ ነገሮችን አንስተው ነበር። በእርግጥ በቆየውና ባለው የውስጥ ችግሮች ላይ ብዙ ባያተኩሩም ህዝባቸውን ለነፃነት ያለውን ቀናኢነትና ጀግንነት አመሰግነዋል። ኢትዮጵያ ለጥቁር ህዝቦች ያላትን ተምሳሌነትና ታሪካዊነትም አስምረውበታል። ይህንንም የበለጠ ፍሬያማ ለማድረግና አሁን ያሉብንን ችግሮች ለማስወገድ ደጋግመው ደጋግመው ከልዩነታችን ይልቅ በአንድነታችን ላይ እንድናተኩርና መከፋፈል ችግሩን እንደሚያባብስ እንጂ መፍትሄ አለመሆኑን አስረግጠው መክረውንም አስተምረውንም መድረኩን ለባለጉዳዮች አስረከቡ።

ከዚህ በኋላ ከታናንታዎቹ ውስጥ አንድዋ የኦጋዴን ሰብዓዊ መብትን በተመለከተ ያቀረቡት ወ/ሮ ፎዝያ የወክሉትን ክፍል መሰረት በማድረግ አጠር ያለ ዝግጅት ይዘው ቀረቡ። ወይዘሮዋ የኦጋዴንን ህዝብ ችግር እንደ አንድ የኢትዮጵያ ችግር አድርገው ሲያቀርቡ የዚህ ክፍል የኢትዮጵያ ህዝብ በሶስት ታሪካዊ ወቅቶች ለየት ያለ በደል ደርሶበታል በማለት ማብራሪያቸውን በጣፈጠ አቀራረብ ካቀረቡ በኋላ አሁን ባለው ሁኔታም ይህ ህዝብ ለከፍተኛ አደጋ ተጋልጦ ከፍተኛ ጥቃት እየደረሰበት መሆኑን ሲያስረዱ በተለይ ደግሞ የአቶ መለስ መንግስት በሱማሌ ጉዳይ ከሚያደርገው ጣልቃ መግባት ጋር በተነካካ የኦጋዴን ህዝብ መብትና ደህንነት ለከፍተኛ አደጋ የተጋለጠ መሆኑን በሚያሳምኑ መረጃዎች አስደግፈው ካሳዩ በኋላ ኢትዮጵያውያን የውስጥ ችግራችንን ለመፍታት በግልፅና በእኩልነት የምንሰራበትን መንገድ መያዝ እንዳለብን ጠቁመው ለዚህም በኢትዮጵያዊነታቸው የበኩላቸውን አስተዋፅኦ እንደሚያደርጉ ቃል ገብተው ተሰናብተው ወጥተዋል።

ከወ/ሮ ሶፍያ በኋላ እድሉ ከተሰጣቸው ሰዎች ውስጥ አንዱ የኦሮሞ ድጋፍ ቡድን ተወካይ ዶክተር መሐመድ ያቀረቡት ጥናታዊ ፅሁፍ ከፍተኛ ትኩረት የሰጠው በኦሮምኛ ተናጋሪው ህዝብ ላይ የሚፈጸመውን በደል ይሁን እንጂ ችግሩ በኢትዮጵያ ውስጥ ካለው የተዛባና ኢ-ዲሞክራሲያዊ አገዛዝ አንጻር ሲያቀርቡት ይህ ችግር በሌሎቹም የኢትዮጵያ ክልሎች እየተፈፀመ መሆኑን በማያያዝ በመግለጻቸው አቀራረባቸው ምሁራዊ ችሎታን የሚያሳይ ነበር። ዝግጅታቸውም በተሰጠው አጀንዳ ዙሪያ ያተኮረ ስለነበር “The Arrogancy of Political Power” War in the name of democracy” በሚሉ ትንተናዎች ላይ ያቀረቡት ሃሳብ የመጡበትን ተልእኮ በደንብ እንዲወጡ አድርጓል። ሌላው ዝግጅት ደግሞ የኦሮሞ ጥናት ማህበር (Oromo Study Association) ተወካይ ለሆኑት የለዶክተር አሰፋ ጃለታ ነበር። ዶክተሩ ሰፊ ያለ ዝግጅት ያደርጉ ይመስለኛል። “Duality of Ethiopianism የሚሉትን ፍልስፍናቸውን መሰረት በማድረግ ገና ወደ መድረክ እንደወጡ “የወደፊቱን ለመነጋገር ያለፈ ታሪካችንን መቃኘትና በዚያ ዙሪያ ላይ መተማመን ያስፈልጋል” ካሉ በኋላ ከዚህ በፊት በኦሮሞ ህዝብ ላይ ተፈፀመ ያሉትን በደል ማስረዳት ሲሞክሩ “ሴሚቲክ አማራዎችና ትግራዎች ኩሾቹን ኦሮሞዎች ባሪያ (Slave) አድርገው ሲጠቀሙባቸው ሲሸጡና ሲያሸጡባቸው ለረጅም ዘመናት የቆዩ ዘረኞች ናቸው” ካሉ በኋላ ለአሜሪካውያኖቹ ሰፊ አድርገው ሲያብራሩ “እናንተ ዘረኝነትን የምታዩት በነጭና በጥቁር ማህል የነበረውን ግንኙነት ነው በኛ ክልል ግን ዘረኞቹ አማራዎችና ትግራዎች እዚህ ነጮች እንዳደረጓችሁ ሰብዕናችንን ገፈው slave ብለው ሸጡን ረዥም ዘመን ግፍ ተፈፀመብን” እያሉ የጥቁር አሜሪካውያንን ስሜት በሚኮረከር አቀራረብ ሰፊ ዲስኩር ሲያደርጉ ኢትዮጵያዊውን ቀርቶ በአዳራሹ ውስጥ ያሉትን ሌሎች ዜጎችን በሚያስቆጣ መልክ ፀረ ኢትዮጵያ ቅስቀሳቸውን ሲገፉ ጊዜያቸውን ጨረሱ። አንዳንድ ሰዎች ግለሰቡ የመጡበትን አጀንዳ አያውቁትም ነበር ወይ እያሉ ሲጠይቁ በመልካቸው የየመን አረቦችን የሚመስሉት ዶክተር አሰፋ እራሳቸውን የኩሽ ዘር ወራሽ ሌላውን (ከሳቸው የተሻለ የኩሽ ደም ያለውን) የሴሚቲክ ዘር ማለታቸው ቤታቸው ውስጥ መስታዎት ባይኖር ይሆን የሚል ጥያቄ አስነስቷል። በዶክተሩ የቀረበው “የEthiopian racism እና Ethiopian Christian Empire Ideology” ትንተና አስደንጋጭ ነበር።

ከዶክተር አሰፋ ቀጥሎ የቀረቡት ዶክተር መቅደስ መስፍን ነበሩ። የዶክተር መቅደስ አቀራረብ ግልፅ፣ አድማጭን የሚሰብና ጥርት ያለ የቋንቋ አቀራረብ የነበረው ስለነበር ጥሩ ነበር። ሆኖም የሳቸው ትኩረት በቃሊቲ ላይ ብቻ ያነጣጠረ ከመሆኑም በላይ ብዙውን ጊዜ ያባታቸውን ንግግር በመጥቀስና በማብራራት ላይ ያመዘነ ስለነበር የጥናታዊ ፅሁፋቸውን አድማስና የጉዳዩን ሰፊት አጥብቦታል። ሌላው ተናጋሪ የአኝዋኩ ተዋላጅ አቶ ኡባንግ መድረኩን ሲይዙ ቀዝቅዞ የነበረው አዳራሽ እንደሞቀ ተሰማኝ የአቶ ኡባንግ የንግግር ችሎታና የሚያቀርቡት ቁም ነገር አዳራሹ

ውስጥ የነበረውን አድማጭ በቀላሉ ለመቆጣጠር አስችሎቸው ነበር። በኢትዮጵያዊነቱ አኮራሊሁ የሚሉት አቶ ኡባንግ በአኝዋክ ህዝብ ላይ መንግስት ጭፍጨፋ ሲያካሂድ ጭፍጨፋውን ለማስቆምና ለሌላውም የአለም ህብረተሰብ ለማሳወቅ ጥረት ሲያደርጉ አድማጭ አጥተው እንደነበርና ይህን ችግር ከፍተኛ ጥረት በማድረግ ከተወጡ በኋላ ወደቦታው በመሄድ መረጃዎቹን እንደት እንዳቀናበሩ ከገለጹ በኋላ በኢትዮጵያ በተለያዩ ቦታዎች በተለያዩ ጊዜያት እንደዚህ አይነት ጭፍጨፋዎች የሚፈፀሙ የኢህአዴግ አምባገነን መንግስት መሆኑን አስረድተዋል። በሌላ በኩል አቶ ኡባንግ ከዚህ በፊት ከነበሩት ተናጋሪዎች ውስጥ አንዳቸው ያለአግባብ ወጥረውት የነበረውን ልዩነት በመጠኑ ሲያረጋግጡት የቆዩ ታሪክ (እውነትነት ያለውንና የፈጠራም) ላተኮረ ልዩነትን ከማስፋት ይልቅ አንድ የሚያደርጉንን ሃሳቦች እያጠናከርን በመተባበርና በአንድነት መብታችንን ለማስከበር መስራትና መታገል ይመረጣል በማለት አሳስበዋል።

ከአቶ ኡባንግ በኋላ እጃቸውን በሰንሰለት በማሰር መደረኩን የያዙት አቶ ክፍሌ ሙላት በኢትዮጵያ ነፃው ፕሬስ የጋጠመውን ችግርና በጋዜጠኞች ላይ የሚፈፀሙትን ግፍ ሃገራችን የገጠማትን ችግር በሰፊው በማተት የኢትዮጵያውያንን የነፃነትና የዲሞክራሲ ጥማት ለማስረዳት ሞክረዋል። የክፍል አንዱ ዝግጅት ከመጠናቀቁ በፊት ክ Civil Rights እና ከHuman Rights ታጋይ ጥቁር አሜሪካውያንና ከአፍሪካ የመጡ ተወካዮች አጫጭር ንግግሮች አድርገው ነበር፤ እነኚህ እንግዶች በንግግራቸው ውስጥ የታዘቡትን ጉድለቶቻችንን እና ድክመቶቻችንን ጠቁመው ነበር። ብዙዎቹ በንግግራቸው ውስጥ “በአለፉ ችግሮች” ላይ ከማተኮር ይልቅ አሁን በተጨማሪ ላለው ችግር ላይ ትኩረት በመስጠት በአንድነት እስካልታገልን ድረስ የውጭ ድጋፍ (በተለይ ከአፍሪካውያንና ከጥቁር አሜሪካውያን) ማግኘት እንደማንችል አስረገጠው በመናገር በትግላችን ውስጥ ማስታካክል ያለብን ነገር እንዳለም ምክራቸውን ገልፀዋል። ከዚህ በኋላ በጊዜ እጥረት ምክንያት የጥያቄና መልስ ክፍለ ጊዜው ሳይንዛዛ እረፍት ተደርጎ ወደሁለተኛው ክፍል ውይይት ተገባ።

የኮንፈረንሱ ሁለተኛ ክፍል ከፖለቲካው ትግል አንፃር የፖለቲካ ድርጅቶች ያለውን ችግር ለማስወገድ ያላቸውን የመፍትሔ ሃሳብ የሚያቀርቡበት ነበር። በዚህም መሰረት የመጀመሪያው ታናጋሪ የኦጋዴን ብሔራዊ ነፃ አውጭ ግንባር (ONLF) ተወካይ አቶ መሐሙድ ነበሩ። የአቶ መሐሙድ አቀራረብ ግለፅ አልነበረም፤ በአርሳቸው አባባል “ወደ ኋላ ተመልሰን ታሪክን ማየት አለብን” በማለት የጀመሩትን ንግግር ሲቀጥሉ ሙሉ ጊዜውን ዳግማዊ ምኒልክና ንግስት ሺክቶርያ ተፃፋ የሚሉትን ደብዳቤዎች በማንበብ የተሰጣቸው ጊዜ አለቀ። ምንም እንኳን በሳቸው አባባል ኦጋዴን የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት እንደሆነች ተደርጎ ቢገለፅም አሁን ያለውን ችግር ለማስወገድ ጠቋሚ መፍትሔ ለማቅረብ ቀርቶ የድርጅታቸውን የትግል አቅጣጫ ማቅረብ ሳይችሉ የመድረኩ መሪ ደጋገም በሰጣቸው ማስጠንቀቂያ ወደ ወንበራቸው ተመለሱ። ተመሳሳይ አመለካከትና አደረጃጀት ያላቸው ተናጋሪ የነበሩት የኦሮሞ ነፃ አውጭ ግንባር OLF ተወካይ ዶክተር ኑር ናቸው። ዶክተሩም እንደ ቀደምቱ ተናጋሪ “ወደ ኋላ መለስ ብለን ታሪክን ካላየን የወደፊቱን መነጋገር አንችልም” በማለት የኦሮሞ ህዝብ ታሪክ ከኢትዮጵያ ጋር ሲያቀርቡ፤ የኦሮሞ ህዝብ በኢትዮጵያ ኢምፓየር ቅኝ ተገዝቶ የቆየና አሁን በዚያው መንገድ እየኖር እንደሆንን በመግለጽ ትግላቸውም ለኦሮሞ ህዝብና ለኦሮሚያ ነፃ መውጣት መሆኑን ካሳዩ በኋላ በቅርቡ በተደረገው ድርድር የተመሰረተውን “ትብብር ለነፃነትና ዲሞክራሲ” (AFD) እንዲፈጠር ኦነግ (OLF) ከፍተኛ ጥረት አድርጎ ድርጅቶቹን ለማሰባሰብ የተጨወተውን ሚና ገልፀው ከአሁን በኋላ ኢሕአዴግን ለማስወገድ የሚፈልጉ ድርጅቶች በሙሉ “አስፈላጊውን ፎርማሊቲ” በማሟላት በአባልነት ለመመዝገብ እንደሚፈቀድላቸው ገልፀዋል። የኦነግ (OLF) ተወካይ ይህንን ንግግር ሲያደርጉ ለብዙዎቹ (በተለይም AFD አባላትና ደጋፊዎች) አስደንጋጭ ነበር። በኦነግ (OLF) አካባቢ የአመለካከት ለውጦች ተደርገዋል እየተባለ ሲቀሰቀሰ ከቆየ በኋላ አጋጣሚ ሲገኝ ተመልሶ

ወደነበረበት የተዛባ አቋም ሲገፋ በተለይ ደግሞ ይህ በአመራር ደረጃ ባሉት ሰዎች መታየቱ ትልቅ ቅሬታ ፈጥሯል። ይሄም ከዚህ በፊት ባንዳንድ የኦነግ (OLF) አባላት የታየውን የመለስለስና የመቀራረብ ስሜት የሚሰብር በመሆኑ የሚደረጉትን ጥረቶች የሚያበላሽ፤ የቆየውን የጥርጣሬ ስሜት የሚያዳብር ነው። በሌላ በኩል ደግሞ የቅንጅቱ ተወካይ ዶክተር አብርሃምና የኅብረቱ ተወካይ ዶክተር ሰዩም በተከታታይ ወደ መድረኩ በመቅረብ ስለድርጅቶቻቸው ራዕይ በመግለፅ በኢትዮጵያ ውስጥ ያለውን ፍትሃዊና ደሞክራሲያዊ ያልሆነ አስተዳደር አስወግዶ የሁሉም ህዝብ መብት የሚከበርባት ደሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ ለመገንባት የሁሉም ኢትዮጵያዊ ትብብር እንደሚያስፈልግ ቢጠቅሱም ከዚህ በፊት ቀርበው የነበሩትን አክራሪና የተዛቡ አቀራረቦች ለማስተካከል ብዙም ሙከራ አላደረጉም። ዶክተር አብርሃም በንግግራቸው ላይ ከፍተኛ ትኩረት የሰጡት የቅንጅቱን ድልና የመሪዎቹን መታሰር መሰረት አድርገው ሲሆን ዶክተር ሰዩም ደግሞ የኅብረቱን ኅብረ ብሔራዊነት በመግለፅ የኢትዮጵያን ችግር ለመፍታት ሁሉንም የፖለቲካ ድርጅቶችና የሲቪክ ማህበራት የሚያካትት ሰፊ የሕዝብ መሰረትና ድጋፍ ያለው የፖለቲካ ንቅናቄ ካልተደረገ ይህ በጠመንጃው የሚተማመን መንግስት ሥልጣኑን ሊለቅ እንደማይችል ገለጸው ሁሉም ድርጅቶች በዚህ ላይ እንዲያተኩሩ የውጭም አለም በተለይ ደግሞ አፍሪካ አሜሪካውያን ለዚህ አይነት ተልእኮ ድጋፋቸውን እንዲሰጡ ጠይቀዋል።

የቀኑ ስብሰባ ካለቀ በኋላ ሁሉም ሃይሎች በተገኙበት የራት ግብዣ ተደርጎ ነበር። በዚህም ወቅት በዝግጅቱ የተሳተፉ የአካባቢው ተወካዮች አጠር አጠር ያሉ መገለጫ እንዲሰጡ በዝግጅቱ መሪ በአቶ ያሲን በመጋበዛቸው የኦነግ ተወካይ በኦነግ ሕዝብ በደል ላይ ያተኮረ ገለጻ ሲያደርጉ የኦነግ ተወካይ ደግሞ በማናቸውም ድርድር ከድርጅቱ ፖሊሲ ውጭ ፍንክኝ እንደማይሉ ሲያብራሩ የሕብረቱ ተወካይ ደግሞ ሕብረ ብሔር በመሆናችን በሃገራችን ሉዓላዊነት ላይ ጠንካራ አቋም ስለአለን የኦነግ ሕዝብ ችግር አይመለከታችሁም፤ በአማራ ጉዳይ መግባት አትችሉም፤ የትግራይ ተወካይ አኛ ብቻ ነን . . . ወዘተ የሚሉት በብሔር ላይ የተደራጁ ድርጅቶች አመለካከት ስህተት መሆኑን ገለጸው ኅብረ ብሔር ድርጅቶች የሁሉም ህዝብ የሁሉም ብሔር/ብሔረሰብ ችግር ችግራቸው ጥያቄው ጥያቄያቸው መሆኑን ሲያብራሩ ከዚያም አልፎ የአማራው ችግር የኦነግ፤ የኦነግው ችግር የትግራይ፤ የትግራይው ችግር የአፋሩ . . . የሌላውም የሌላውም ነው። በኢትዮጵያዊነታችን ያንዱ ችግር ያንዱ ነው። በዳያችንና የምንታገለው አንድ ኢ-ደሞክራቲክ ስርዓት ነው። በማለት ሲያብራሩ የአርበኞች ግንባርን ወክለው ሲሳተፉ የቆዩት ደግሞ “መጀመሪያ ወያኔን እንጣልና ከዚያ በኋላ ምን አይነት አስተዳደርና ስርዓት እንመስርት የሚለውን እንወያያለን” የሚለውን በኦነግ ሰዎች የተሰነዘረውን አመለካከት በመቃወም መጀመሪያ ምን አይነት አስተዳደርና ስርዓት እንገነባለን በሚለው ስንተማመን የታጠቁና ያልታጠቁ ኃይሎችን አስልፈን በዚህ መልክ መስማማት አደገኛ ስለሆነ ቀዳሚ መሆን ያለበት በምንገነባው ስርዓት ላይ መስማማቱ ነው በማለት ያላቸውን ስጋት ገለጸው ነበር። ሌሎችን ተወካዮች ተጋባዦችንና ጋባዦቻቸውን በማመስገን አጠር አጠር ያለ ንግግር ያደረጉ ሲሆን አሁንም ጥቁር አሜሪካውያኑ የተሰጣቸውን እድል በመጠቀም ሁሉም ኢትዮጵያዊ ኃይል በመተባበር በኢትዮጵያዊነት ኮርቶ መብቱን ለማስከበር እንዲታገል ምክራቸውን ሲለግሱ ይህ ሁኔታ ሲፈጠር እነሱም ከጎናችን ቁመው በድፍረት አጋራችን መሆን እንደሚችሉ እየገለጹ በልዩ ልዩ ምክንያቶች የተከፋፈልን ከሆነ ግን ብዙ እንደሚቸገሩ ገለጸዋል። ብዙህ ሳምንት ሌላው አትላንታ የተከናወነው አብይ ጉዳይ በኅብረቱ ድጋፍ ኮሚቴ የተጠራው ህዝባዊ ስብሰባ ነበር። በዚህ ስብሰባ በአካባቢው ለሚንቀሳቀሱት የፖለቲካና የሲቪክ ድርጅቶች በሙሉ በቀጥታ እንዲሳተፉ በደብዳቤ ተጋብዘው አላማውም በወቅታዊ የሃገራችን ጉዳይ ላይ እንዲሁም የፖለቲካና የህሊና እሥረኞችን በተመለከተ ከተወያዩ በኋላ አንዳንድ ስራዎችን በጋራ ለመስራት ታሰቦ ስለነበር ለሁሉም ድርጅቶች የግብዣ ደብዳቤ ቢላክላቸውም አርበኞች ግንባር በተወካዮች ችግር፤ እነግ በሰራ ብዛት መገኘት እንደማይችሉ ሲገልፁ የቅንጅት ተወካዮች ግን እንደተለመደው ምንም መልስ ባለመስጠት ካለመሳተፋቸውም

በላይ አንዳቸውም በስብሰባው ላይ ሳይገኙ ቀርተዋል። የዚህ ስብሰባ አንዱ አላማ በክርስትና እና በእስልምና አማኝ ኢትዮጵያውያን መሃል ያለው ግንኙነት በአንዳንድ አካባቢ የተፈጠሩት ክስተቶች እንዲያበላሹት ሁለቱን ወንድማማች ኢትዮጵያውያን የህዝብ ክፍሎች ለማስገንዘብ ታሰቦ ስለነበር የሁለቱም ሃይማኖቶች ተወካዮች ተገኝተው ሰፊ ትምህርት በመስጠት ኢትዮጵያዊ አንድነታችን ለማጠናከር የሚጠቅም ስራ ተሰርተዋል። በአዳራሹም በታየው ፊልም በኢትዮጵያ የክርስትና እና እስልምና ግንኙነት የተጀመረው በሰላማዊ መንገድ በመሆኑ ለረጅም ጊዜ ያለምንም ችግር እንደቆየ ሁሉ ወደፊትም በመከባበር አብረው እንደሚኖሩ ማሳየት ተችሏል። በዚህ ስብሰባ ሁለት የጎብረቱ ስራ አስፈጻሚ አባላት (ዶክተር ሰዩምና አቶ ኡባንግ) ከምሁራን ዶክተር ወርቁ ከአገር ወዳድ አቶ ተፈሪ በየተራ ወደ መድረኩ በመምጣት ለሃገርና ለወገን የሚጠቅም ሰፊ ትምህርት ሰጥተዋል። የዚህ ሰሞን ሌላው አስደሳች ስራ በጃንዋሪ 15 2007 የታላቁ የማርቲን ሉተር ኪንግን ልደት ምክንያት በማድረግ በየአመቱ በሚካሄደው የሰላማዊ ሰልፍ ላይ ኢትዮጵያውያን ያደርጉት እንቅስቃሴ ነው። በዚህ ሰልፍ በርካታ ኢትዮጵያውያን ባንዲራቸውን በመያዝ በሰልፉ ጎልተው በመታየት ከአፍሪካ አሜሪካውያን ጋር ያላቸውን አጋርነት ማሳየት ብቻ ሳይሆን በዕለቱ ከነበሩት ተናጋሪዎች ውስጥ ሁለቱ ከአፍሪካውያን (የጋና እና የኢትዮጵያ) ለሕዝቡ ንግግር የማድረግ እድል አግኝተው ነበር። የኢትዮጵያውያን ተወካይ አቶ ኡባንግ ሜቶ ነበሩ። አቶ ኡባንግም ኢትዮጵያውያን ለአፍሪካ አሜሪካውያን ታጋዮች ያላቸውን አክብሮት ከገለጹ በኋላ ሃገራችን ለደሞክራሲና ለሰዎች ልጆች መብት መከበር በምታደርገው ትግል አፍሪካን አሜሪካውያኑ ከጎናችን እንዲቆሙ አሳስበዋል። አቶ ኡባንግ ንግግር ለማድረግ ሲወጡ አቶ ክፍሌ ሙላት በሃገራችን የነፃ ጋዜጠኞችን ሰቆቃ፤ መገፍና መናገር የሚያስከትለውን ችግር ለማንፀባረቅ እጃቸውን በሰንሰለት ታስረው ለህዝብ ይታዩ ነበር። በርካታ ኢትዮጵያውያን ደግሞ ባንዲራቸውን በማውለብብብ እየዞሩ፤ ሁሉም የፖለቲካና የሕሊና እስረኞች እንዲፈቱ የሚጠይቁ መፈክሮችን በመያዝ ልዩ በሆነ መልክ የሚያኮሩ ስራ ሲሰሩ ውለዋል።

በሌላ በኩል ደግሞ በዚህ ወር በአንድ ሳምንት ውስጥ በአትላንታ ከተማ ሁለቱም የቅንጅት ቡድኖች መሪዎች በመሃከላቸው የተፈጠረውን ችግር ህዝብ እንዲያውቅ በሚል ሁለት ስብሰባዎች ጠርተዋል። በመጀመሪያ (አሁኑ) በዶክተር ሞገስ የሚመራው የቅንጅቱ ቡድን በውስጣቸው የተፈጠረውን ችግር ለመፍታት የተደረጉትን ሙከራዎች፤ ሙከራዎቹን ማን እንዳከሸፈ እንዲሁም ብዙ ተዛማጅ ነገሮችን በማንሳት በአሳቸው ቡድን እይታ ያለውን በስብሰባው ለተገኙት ኢትዮጵያውያን ለማስረዳት ሞክረዋል። በቀጣዩ ሌላ ስብሰባ ደግሞ በሻለቃ ዩሴፍ የሚመራው ዶክተር አልማዝና ሌሎችንም ያቀፈው ቡድን የችግራቸውን መንስኤ፤ ችግሩን ለማስወገድ ያደረጉትን ጥረትና የወሰዱትን እርምጃ፤ ችግሩ እንዲባባስ ያደረጉትን ሁኔታዎችና ግለሰቦችን በመዘርዘር ከነሱ አቋም አንፃር ህዝብ ማወቅ አለበት የሚሉትን ለማስረዳት ሞክረዋል። በሁለቱም ስብሰባዎች እንደወትሮው ሰው በርክት ብሎ አለመምጣቱ የህዝቡን ሰሜት የሚነኩ ነገሮች እየተፈጠሩ መሆናቸውን ጠቋሚ ይመስለኛል። በስብሰባው ጊዜ በሁለቱም ወቅት ህዝብ ለማሳመን ሲባል አላስፈላጊ የሆኑ ጉዳዮች እየተነሱ ለጠላት ጆሮ መድረሳቸው አላላኝ ነው። ቢያንስ እስር ቤት የተጣሉት ሰዎች እስኪወጡ እራሳችንን መቆጣጠር ለምን ያቅተናል? በቅራኔ አያያዝና አፈታት ላይ ብዙ ፖለቲከኞችንና ድርጅቶቻቸው ተደጋጋሚ ስህተት ሲሰሩ ይታያሉ። ቡድናዊነት ከብሔራዊ ጥቅም በላይ ሁኖ እኔ ያልኩት ካልሆነ ገደል ይግባ፤ የኔ ወንበር ካልተመቻቸ ይበተን በሚሉ አሳፋሪ የግለሰቦች ባህሪዎች ብዙ ድርጅቶች የደረሱባቸው ችግሮች ስናይ እጅግ ያሚያሳዝን ነው።

እንግዲህ ፅሁፌን ወደ መደምደሙ ሰደርስ አንዳንድ ነጥቦችን አፅንኦት ሰጥቼ ባልፍ የሚመረጥ ይመስለኛል። በአትላንታ አካባቢ የሚንቀሳቀሱት ኢትዮጵያውያን ድርጅቶች በአጠቃላይ ከአፍሪካን አሜሪካውያን ጋር በተለይ ደግሞ ከCivil Rights እና Human Rights እንቅስቃሴ መሪዎች

ጋር የጀመሩት ግንኙነትና ስራ ይበል የሚያስኝ ሰጎ ልምድ ስለሆነ በአርአያነቱ በሌሎቹም ቦታዎች ብንጠቀምበት በጣም ጠቃሚ ነው። ወደ ኋላ ታሪካችንን ብንመረመር በዚህ ዙሪያ ብዙም ስራ አልሰራንም ግንኙነታችንም ደካማ ነው። ከአሁን በኋላ ይህን የህዝብ ክፍል እና የትግል እንቅስቃሴ ኢትዮጵያውያን ከምናደርገው ትግል ጋር ማቆራኘቱ የሁሉም ኢትዮጵያውያንና ድርጅቶች የስራ ክፍል ቢሆን ጥሩ ነው። በእንቅስቃሴው ወቅት የነበሩት ህፃናት ደግሞ ካልታረሙ አደገኞች ናቸው። በኮንፈረሱ ቅንጅቶች በAFD ከአነግ ጋር ባላቸው ትስስር ለOLF ሰፊና የተደጋገመ መድረክ ለመስጠት ምቹ ነበሩ። ኅብረቱ የነበረው ዕድልና ድምፅ ጠባብ በመሆኑ ሂደቱን ማቆም ስለማይችል በማኩረፍ ከመድረኩ ከመራቅ ይልቅ በአገኛት መድረክ የሚችለውን ማድረግ ትክክል ነበር። በደክተር አሰፋ ትንተና ብዙ ሰዎች (ኦሮሞዎቹንም ጨምሮ) እንዳልተከሰቱ ማወቅ ተችሏል። ንግግራቸው እንደጠበቁት የጥቁር አሜሪካውያንን ስሜት መንካት አልቻለም። በአሳቸው ሙከራ መነቀል ያለበትን ጭቆና (አረም) በመንቀል አደገኛ አመለካከታቸውን (እንክርዳድን) መዝራት አልቻለም። መቸም ደክተር ናቸውና ለምን ደፈርከኝ ካላሉን በቀር ዶ/ር አሰፋ የሰሜኑን ክፍል አማራና ትግራ ብለው በሴሜቲክ ጎራ ሲያጠቃልሉት የደቡብ ክፍል ኦሮሞ አድርገው በኩሽነት ሲፈርጁት ከምን የሰው ሰነፍጥረት ታሪክ መረጃ (Anthropological Facts) ላይ ተነስተው እንደሆነ ለማወቅ ይቸግራል። ይህንን ተረት ተረት ከዚህ በፊት እንደሚሉት ከቤተ መንግስት ተጠግተውና ታዘው ታሪክ ከፃፉ ሰዎች ወርሰው ከሆነ ደግሞ የሚያተዛዘብ ነው። እነዚህ በደክተር አሰፋ የተነሱት “የሴሜቲካዊነትና የኩሻዊነት” ልዩነቶች ወይም በደክተር ኑሮ የተነሱት “የቅኝ መገዛት ታሪክ” ኦሮምኛ ተናጋሪው ሕዝብ ለመብቱ መከበር የሚያደርገውን ትግል አቅጣጫ የሚያስት ብቻ ሳይሆን የፊውዳሉ ስርአትና ባህል በሕዝቡ ላይ ያደረሰው በደል እንዳይታይ የሚጋርድ ነው። በኢትዮጵያ የነበሩት የዘውድ ገዥዎች ቢያንስ የመጨረሻወቹ ሶስቱ የሰለሞን (አይሁዳ) ዘር የሚል ተቀጥላ ታሪክ በመጨረሻው ንጉስ ፈቃደኝነት ይፃፍላቸው እንጂ በውስጣቸው የነበረውን የተከበረ የኦሮሞነት የጉራጌነት ደም ማንም በስሪንጅ ስቦ ሊያስወግደው የሚችል ጉዳይ አይደለም።

በአሁኑ ወቅት ብዙ ድርጅቶች ከዚህ በፊት ከነበሩዎቸው አመለካከቶች ወጥተው በመቀራረብ የህዝብ መብት ማስከበር የሚችል ኃይል ሊመሰርቱ ነው እየተባለ በሰፊው ሲቀሰቀስ ይሰማል። በዚህ ወር በአትላንታ ከታየው ልምድ ግን ብዙም ተስፋ የሚሰጥ አይደለም። በዚህ አይነት ተማምኖ ቤተ መንግስት መግባት ይቅርና ተመሳሳይ አቋም አለን ብሎ ወደ መድረክ መምጣት አደገኛ መሆኑን የ AFD ቤተሰቦች ሊያስቡበት ይገባል። ድርጅቶችን ማረምና ማስተካከል የሚቻለው ቤተ መንግስት ገብተው የሰማዩን አየር የምድሩን ታንክ የሚጠቀሙበትን ጉልበት ከሰጠናቸው በኋላ ሳይሆን ከዚያ በፊት ነው። የህዝብን ፍላጎትና የህሕዝብን ድምፅ የማይቀበል ድርጅት፣ በህዝባችን አብሮ መኖር ላይ መርዝ የሚረጭ ድርጅት፣ ህዝባችን በእኩልነት ተከባብሮ እንዲኖር ከልቡ ያልተቀበለ ድርጅት ነገ እድል ቢያገኝ የህዝብ መብት ያከብራል የሚል እምነት መጣል አይቻልም። ስለዚህ ትግላችን አረም ነቅሎ እንክርዳድ ለማብቀል መሆን የለበትም። ስንደ ለማምረት እንጂ ህዝብን የማይከፋፍል መልካም አስተዳደር የህዝብ እኩልነት የሚረጋገጥበት የህግ የበላይነት የሚታይበት ስርአት ለመገንባት እንጂ አንዱን አምባጋነን በሌላ አምባገነን ለመተካት መሆን የለበትም።